

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 170**“Για την ασφάλεια κατά τη χρήση χημικών προϊόντων”**

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συγκλήθηκε στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε εκεί στις 6 Ιουνίου 1990, στην εβδομηκοστή έβδομη σύνοδό της,

Αφού έλαβε υπόψη τις σχετικές διεθνείς συμβάσεις και συστάσεις εργασίας και ιδιαίτερα τη σύμβαση και τη σύσταση για το βενζόλιο, 1971, τη σύμβαση και τη σύσταση για τον επαγγελματικό καρκίνο, 1974, τη σύμβαση και τη σύσταση για το εργασιακό περιβάλλον (ατμοσφαιρική ρύπανση, θόρυβος και δονήσεις), 1977, τη σύμβαση και τη σύσταση για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων, 1981, τη σύμβαση και τη σύσταση για τις υπηρεσίες της επαγγελματικής υγείας, 1985, τη σύμβαση και τη σύσταση για τον αμιάντο, 1986, και τον πίνακα των επαγγελματικών ασθενειών που επισυνάπτεται στη σύμβαση για τις παροχές σε περίπτωση εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών, 1964, όπως αυτός τροποποιήθηκε το 1980,

Αφού σημείωσε ότι η προστασία των εργαζομένων από τις επιβλαβείς επιπτώσεις των χημικών προϊόντων ενισχύει επίσης την προστασία του συνόλου και του περιβάλλοντος,

Αφού σημείωσε την ανάγκη και το δικαίωμα των εργαζομένων στην πληροφόρηση όσον αφορά τα χημικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στην εργασία,

Αφού έλαβε υπόψη ότι είναι ουσιώδες να προλαμβάνονται οι επαγγελματικές ασθένειες και τα εργατικά ατυχήματα που προκαλούνται από τα χημικά προϊόντα ή να μειώνονται οι επιπτώσεις τους :

α) διασφαλίζοντας ότι όλα τα χημικά προϊόντα θα αξιολογούνται προκειμένου να καθοριστούν οι κίνδυνοι που παρουσιάζουν,

β) θέτοντας στη διάθεση των εργοδοτών ένα μηχανισμό λήψης πληροφοριών από τους προμηθευτές σχετικών με τα χημικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στην εργασία έτσι ώστε να μπορούν να εφαρμόζουν αποτελεσματικά προγράμματα για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που προκαλούνται από τα χημικά,

γ) παρέχοντας πληροφορίες στους εργαζομένους σχετικά με τα χημικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στους χώρους εργασίας τους και τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα ώστε να μπορούν να συμμετέχουν αποτελεσματικά στα προγράμματα προστασίας,

δ) καθιερώνοντας τις αρχές αυτών των προγραμμάτων έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ασφαλής χρήση των χημικών προϊόντων,

Αφού αναφέρθηκε στην ανάγκη συνεργασίας, μέσα στα πλαίσια του Διεθνούς Προγράμματος για την Ασφάλεια των Χημικών Ουσιών, μεταξύ της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας καθώς και με την Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τα τρόφιμα και τη γεωργία και την Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τη βιομηχανική ανάπτυξη και αφού σημείωσε τα σχετικά κείμενα, κώδικες κατευθυντήριες γραμμές που έχουν εκδοθεί απ' αυτούς τους Οργανισμούς,

Αφού αποφάσισε την υιοθέτηση διαφόρων προτάσεων σχετικών με την ασφάλεια κατά τη χρήση των χημικών ουσιών στην εργασία, ζήτημα που αποτελεί το πέμπτο

θέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου,
Αφού αποφάσισε οι προτάσεις αυτές να λάβουν τη μορφή διεθνούς σύμβασης,
Αποδέχεται σήμερα 25 Ιουνίου 1990 την παρακάτω σύμβαση που θα αναφέρεται ως
“Σύμβαση για τα χημικά προϊόντα, 1990”.

*ΜΕΡΟΣ Ι.
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ
Άρθρο 1.*

1. Αυτή η σύμβαση εφαρμόζεται σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας όπου γίνεται χρήση χημικών προϊόντων.
2. Η αρμόδια αρχή κάθε Μέλους που επικυρώνει αυτή τη σύμβαση, μετά από συνεννόηση με τις πιο αντιπροσωπευτικές ενδιαφερόμενες εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις και με βάση την αξιολόγηση των κινδύνων και τα προστατευτικά μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν :
  - a) μπορεί να αποκλείσει από την εφαρμογή της σύμβασης ή ορισμένων διατάξεών της, ιδιαίτερους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, επιχειρήσεις ή προϊόντα,
  - i) εφόσον προκύψουν ειδικά προβλήματα ουσιαστικής σημασίας και
  - ii) εφόσον η παρεχόμενη προστασία, στο σύνολό της, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, δεν είναι λιγότερο αποτελεσματική από την προστασία που απορρέει από την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης,
  - β) θα πρέπει να θεσπίσει ειδικές διατάξεις για την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών, η γνωστοποίηση των οποίων σε έναν ανταγωνιστή θα μπορούσε να προκαλέσει ζημία στην επιχείρηση του εργοδότη, εφόσον δεν συμπεριλαμβάνεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων.
3. Αυτή η σύμβαση δεν εφαρμόζεται σε είδη (αντικείμενα) που δεν εκθέτουν τους εργαζομένους σ' ένα επικίνδυνο χημικό προϊόν, κάτω από κανονικές ή λογικά προβλέψιμες συνθήκες χρήσης.
4. Αυτή η σύμβαση δεν εφαρμόζεται σε οργανισμούς αλλά εφαρμόζεται στα χημικά προϊόντα που προέρχονται από οργανισμούς.

Άρθρο 2.

Για το σκοπό αυτής της σύμβασης :

- a) ο όρος “χημικά προϊόντα” σημαίνει τα χημικά στοιχεία και συστατικά και τα μίγματά τους, είτε είναι φυσικά είτε συνθετικά,
- β) ο όρος “επικίνδυνο χημικό προϊόν” περιλαμβάνει κάθε χημικό προϊόν που έχει ταξινομηθεί ως επικίνδυνο σύμφωνα με το άρθρο 6 ή για το οποίο υπάρχουν σχετικές πληροφορίες που υποδηλώνουν ότι το χημικό προϊόν είναι επικίνδυνο,
- γ) ο όρος “χρήση των χημικών προϊόντων στην εργασία” σημαίνει κάθε επαγγελματική δραστηριότητα που μπορεί να εκθέσει τον εργαζόμενο σ' ένα χημικό προϊόν, συμπεριλαμβανομένων :
  - i) της παραγωγής χημικών προϊόντων,
  - ii) της χρησιμοποίησης χημικών προϊόντων,
  - iii) της αποθήκευσης χημικών προϊόντων,
  - iv) της μεταφοράς χημικών προϊόντων,

- ν) της διάθεσης και επεξεργασίας των αποβλήτων των χημικών προϊόντων,
 νι) της έκλυσης χημικών προϊόντων που οφείλεται σε επαγγελματικές δραστηριότητες,
 vii) της συντήρησης, επισκευής και καθαρισμού του εξοπλισμού και των δοχείων που χρησιμοποιούνται για χημικά προϊόντα,
 δ) ο όρος “κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας” σημαίνει όλους τους κλάδους στους οποίους απασχολούνται εργαζόμενοι, συμπεριλαμβανομένου και του δημόσιου τομέα,
 ε) ο όρος “είδος” σημαίνει κάθε αντικείμενο στο οποίο έχει δοθεί μία συγκεκριμένη μορφή ή σχήμα κατά την κατασκευή του ή βρίσκεται στη φυσική μορφή του και η χρησιμοποίησή του με αυτή τη μορφή συνδέεται εξολοκλήρου ή εν μέρει από τη μορφή ή το σχήμα του,
 στ) ο όρος “εκπρόσωποι των εργαζομένων” σημαίνει τα άτομα που αναγνωρίζονται ως εκπρόσωποι των εργαζομένων από την εθνική νομοθεσία ή πρακτική, σύμφωνα με τη σύμβαση για τους εκπροσώπους των εργαζομένων, 1971.

*ΜΕΡΟΣ II.
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
Άρθρο 3.*

Οι πιο αντιπροσωπευτικές εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις πρέπει να γνωμοδοτούν για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να δοθεί ισχύς στις διατάξεις αυτής της σύμβασης.

Άρθρο 4.

Κάθε Μέλος πρέπει, υπό το φως των εθνικών συνθηκών και της εθνικής πρακτικής και μετά από συνεννόηση με τις πιο αντιπροσωπευτικές εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις, να εκπονεί, εφαρμόζει και να αναθεωρεί περιοδικά πολιτική σχετική με την ασφάλεια στη χρήση των χημικών προϊόντων στην εργασία.

Άρθρο 5.

Η αρμόδια αρχή θα έχει τη δικαιοδοσία, σε περίπτωση που δικαιολογείται για λόγους ασφάλειας και υγείας, να απαγορεύσει ή να περιορίσει τη χρήση ορισμένων επικίνδυνων χημικών προϊόντων, ή να απαιτήσει μια γνωστοποίηση και έγκριση προτού χρησιμοποιηθούν αυτά τα χημικά προϊόντα.

*ΜΕΡΟΣ III.
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ.
Άρθρο 6.
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ*

1. Η αρμόδια αρχή ή το εγκεκριμένο ή αναγνωρισμένο από την αρμόδια αρχή όργανο πρέπει να καθιερώνουν, σύμφωνα με τους εθνικούς ή διεθνείς κανόνες, κατάλληλα συστήματα και ειδικά κριτήρια για την ταξινόμηση όλων των χημικών προϊόντων ανάλογα με τον ιδιαίτερο τύπο και βαθμό φυσικού κινδύνου και κινδύνου υγείας και για την αξιολόγηση των σχετικών πληροφοριών που απαιτούνται για τον καθορι-

- σμό των χημικών προϊόντων που είναι επικίνδυνα.
2. Οι επικίνδυνες ιδιότητες των χημικών μιγμάτων που αποτελούνται από δύο ή περισσότερα χημικά προϊόντα μπορούν να καθορίζονται από μεθόδους αξιολόγησης βασισμένες στον ιδιαίτερο κίνδυνο καθενός χημικού προϊόντος που περιέχεται σ' αυτά τα χημικά μίγματα.
  3. Σε περίπτωση μεταφοράς, αυτά τα συστήματα και κριτήρια πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις συστάσεις των Ηνωμένων εθνών για τη μεταφορά επικίνδυνων προϊόντων.
  4. Τα συστήματα ταξινόμησης και η εφαρμογή τους πρέπει να επεκταθούν προοδευτικά.

Άρθρο 7.

ΕΠΙΚΟΛΛΗΣΗ ΕΤΙΚΕΤΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΣΗ

1. Όλα τα χημικά προϊόντα θα πρέπει να φέρουν ένδειξη της ταυτότητάς τους.
2. Τα επικίνδυνα χημικά προϊόντα πρέπει επίσης να φέρουν ετικέτες που να είναι εύκολα κατανοητές από τους εργαζομένους, ώστε να παρέχονται βασικές πληροφορίες σχετικά με την ταξινόμησή τους, τους κινδύνους που παρουσιάζουν και τις προφυλάξεις ασφάλειας που πρέπει να τηρούνται.
3. (1) Η αρμόδια αρχή ή το εγκεκριμένο ή αναγνωρισμένο από την αρμόδια αρχή όργανο πρέπει να καθιερώνουν, σύμφωνα με τους εθνικούς ή διεθνείς κανόνες, προδιαγραφές για την επικόλληση ετικετών ή την σήμανση των χημικών προϊόντων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου.
(2) Σε περίπτωση μεταφοράς, αυτές οι προδιαγραφές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις συστάσεις των Ηνωμένων Εθνών για τη μεταφορά επικίνδυνων προϊόντων.

Άρθρο 8.

ΔΕΛΤΙΑ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.

1. Για τα επικίνδυνα χημικά προϊόντα, θα πρέπει να παρέχονται στους εργοδότες δελτία οδηγιών για την ασφαλή χρήση τους τα οποία να περιέχουν λεπτομερείς ουσιαστικές πληροφορίες για την ταυτότητα των προϊόντων, τον προμηθευτή τους, την ταξινόμησή τους, τους κινδύνους που παρουσιάζουν, τις προφυλάξεις ασφάλειας και τις διαδικασίες επείγουσας ανάγκης.
2. Η αρμόδια αρχή ή το αναγνωρισμένο ή εγκεκριμένο από την αρμόδια αρχή όργανο πρέπει να καθορίζει τα κριτήρια που θα εφαρμόζονται για την ετοιμασία των δελτίων οδηγιών για την ασφαλή χρήση των χημικών προϊόντων.
3. Η χημική ή κοινή ονομασία που χρησιμοποιείται για την αναγνώριση του χημικού προϊόντος στο δελτίο οδηγιών για την ασφαλή χρήση του πρέπει να είναι η ίδια μ' αυτή που χρησιμοποιείται στην ετικέτα.

Άρθρο 9.

ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ.

1. Οι προμηθευτές των χημικών προϊόντων είτε είναι κατασκευαστές, εισαγωγείς ή διανομείς πρέπει να διασφαλίζουν ότι :
  - α) τα χημικά αυτά προϊόντα έχουν ταξινομηθεί σύμφωνα με το άρθρο 6 με βάση τη γνώση των ιδιοτήτων τους και την έρευνα των διαθέσιμων ή αξιολογηθέντων πλη-

- ροφοριών σύμφωνα με την παρακάτω παράγραφο 3,
- β) αυτά τα χημικά φέρουν σήμανση τέτοια ώστε να φαίνεται η ταυτότητά τους σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 1,
  - γ) τα επικίνδυνα χημικά προϊόντα φέρουν ετικέτα σύμφωνα με το άρθρο 7, παρ. 2,
  - δ) τα δελτία οδηγιών για την ασφαλή χρήση των χημικών προϊόντων συντάσσονται και διατίθενται στους εργοδότες σύμφωνα με το άρθρο 8, παρ. 1.
2. Οι προμηθευτές των επικίνδυνων χημικών προϊόντων πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι ενημερωμένες ετικέτες και τα δελτία οδηγιών για την ασφαλή χρήση των χημικών προϊόντων συντάσσονται και διατίθενται στους εργοδότες με μια μέθοδο σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική κάθε φορά που υπάρχουν νέες σχετικές πληροφορίες για την υγεία και ασφάλεια.
  3. Οι προμηθευτές των χημικών προϊόντων τα οποία δεν έχουν ταξινομηθεί σύμφωνα με το άρθρο 6, πρέπει να προσδιορίζουν την ταυτότητα των χημικών προϊόντων που διαθέτουν και να αξιολογούν τις ιδιότητές τους με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες προκειμένου να αποφασίσουν αν πρόκειται για επικίνδυνα χημικά προϊόντα.

ΜΕΡΟΣ IV.
ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ
Άρθρο 10.
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

1. Οι εργοδότες πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλα τα χημικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στην εργασία φέρουν ετικέτες ή σήμανση, όπως προβλέπεται από το άρθρο 7, και ότι τα δελτία οδηγιών για την ασφαλή χρήση των χημικών προϊόντων διατίθενται στους εργαζομένους και στους εκπροσώπους τους όπως προβλέπεται από το άρθρο 8.
2. Όταν οι εργοδότες παραλαμβάνουν χημικά προϊόντα τα οποία δεν φέρουν ετικέτες ή σήμανση, όπως προβλέπεται από το άρθρο 7, ή τα οποία δε συνοδεύονται από δελτία οδηγιών για την ασφαλή χρήση τους, όπως προβλέπεται από το άρθρο 8, πρέπει να αντλούν τις σχετικές πληροφορίες από τον προμηθευτή ή από κάποια άλλη πηγή στην οποία έχουν πρόσβαση και δεν πρέπει να χρησιμοποιούν τα χημικά προϊόντα μέχρις ότου λάβουν αυτές τις πληροφορίες.
3. Οι εργοδότες πρέπει να διασφαλίζουν ότι χρησιμοποιούνται μόνο τα χημικά προϊόντα που έχουν ταξινομηθεί σύμφωνα με το άρθρο 8 ή έχουν προσδιοριστεί και αξιολογηθεί σύμφωνα με το άρθρο 9, παρ. 3 και φέρουν ετικέτες ή σήμανση σύμφωνα με το άρθρο 7 και ότι λαμβάνονται όλες οι απαραίτητες προφυλάξεις κατά τη χρήση τους.
4. Οι εργοδότες πρέπει να διατηρούν αρχείο των επικίνδυνων χημικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται στους χώρους εργασίας που να παραπέμπει στο ανάλογο δελτίο οδηγιών για την ασφαλή χρήση των χημικών προϊόντων. Σ' αυτό το αρχείο πρέπει να έχουν πρόσβαση όλοι οι ενδιαφερόμενοι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους.

Άρθρο 11.
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Οι εργοδότες πρέπει να διασφαλίζουν ότι στις περιπτώσεις μεταφοράς των χημικών

προϊόντων σε άλλα δοχεία ή εξοπλισμό, το περιεχόμενο πρέπει να προσδιορίζεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να ενημερωθούν οι εργαζόμενοι για την ταυτότητά του και για τους κινδύνους που συνεπάγεται η χρήση του και για τις προφυλάξεις που πρέπει να ληφθούν για την ασφάλεια.

Άρθρο 12.

ΕΚΘΕΣΗ

Οι εργοδότες πρέπει :

- α) να διασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι δεν εκτίθενται σε χημικά προϊόντα καθ' υπέρβαση των ορίων έκθεσης ή άλλων κριτηρίων έκθεσης για την αξιολόγηση και τον έλεγχο του εργασιακού περιβάλλοντος που έχουν οριστεί από την αρμόδια αρχή, ή από το εγκεκριμένο ή αναγνωρισμένο από την αρμόδια αρχή όργανο, σύμφωνα με τους εθνικούς και διεθνείς κανόνες,
- β) να αξιολογούν την έκθεση των εργαζομένων σε επικίνδυνα χημικά προϊόντα,
- γ) να ελέγχουν και να καταγράφουν την έκθεση των εργαζομένων στα επικίνδυνα χημικά προϊόντα στις περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαίο, προκειμένου να προστατευτεί η υγεία και ασφάλειά τους ή εάν η αρμόδια αρχή το ορίζει,
- δ) να διασφαλίζουν ότι τα στοιχεία ελέγχου του εργασιακού περιβάλλοντος και της έκθεσης των εργαζομένων που χρησιμοποιούν επικίνδυνα χημικά προϊόντα διατηρούνται για τη χρονική περίοδο που έχει οριστεί από την αρμόδια αρχή και ότι έχουν πρόσβαση σ' αυτά οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους.

Άρθρο 13.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

1. Οι εργοδότες πρέπει να αξιολογούν τους κινδύνους που απορρέουν από τη χρήση των χημικών προϊόντων στην εργασία και να προστατεύουν τους εργαζομένους απ' αυτούς τους κινδύνους με κατάλληλα μέσα όπως :
  - α) η επιλογή των χημικών προϊόντων που περιορίζουν ή ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο,
  - β) η επιλογή της τεχνολογίας που περιορίζει ή ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο,
  - γ) η εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων μηχανολογικού ελέγχου,
  - δ) η υιοθέτηση συστημάτων και πρακτικών εργασίας που περιορίζουν ή ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο,
  - ε) η υιοθέτηση των κατάλληλων μέτρων επαγγελματικής υγιεινής,στ) σε περίπτωση που τα παραπάνω μέτρα δεν επαρκούν, η διανομή και κατάλληλη συντήρηση ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού και ρουχισμού, χωρίς επιβάρυνση του εργαζομένου και η εφαρμογή μέτρων για τη διασφάλιση της χρησιμοποίησής τους.
2. Οι εργοδότες πρέπει :
  - α) να περιορίζουν την έκθεση σε επικίνδυνα χημικά προϊόντα με τρόπο που να προστατεύει την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων,
  - β) να παρέχουν πρώτες βοήθειες,
  - γ) να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών.

*Άρθρο 14.***ΔΙΑΘΕΣΗ**

Τα επικίνδυνα χημικά προϊόντα τα οποία δε χρειάζονται πλέον και τα δοχεία που έχουν εκκενωθεί αλλά μπορεί να περιέχουν κατάλοιπα των επικίνδυνων χημικών προϊόντων πρέπει να χρησιμοποιούνται ή να διατίθενται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να περιορίζεται ή να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος για την υγεία και ασφάλεια και για το περιβάλλον, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.

*Άρθρο 15.***ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

Οι εργοδότες πρέπει :

- α) να ενημερώνουν τους εργαζομένους για τους κινδύνους που έχουν σχέση με την έκθεση στα χημικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στο χώρο εργασίας,
- β) να εκπαιδεύουν τους εργαζομένους για τον τρόπο λήψης και χρησιμοποίησης των πληροφοριών που παρέχονται από τις ετικέτες και τα δελτία οδηγιών για την ασφαλή χρήση των χημικών προϊόντων,
- γ) να κάνουν χρήση των δελτίων οδηγιών για την ασφαλή χρήση των χημικών προϊόντων παράλληλα με τις ιδιαίτερες πληροφορίες για το χώρο εργασίας, ως βάση για την επεξεργασία των οδηγιών προς τους εργαζομένους, οι οποίες θα πρέπει να γίνονται γραπτώς εφόσον κρίνεται κατάλληλο,
- δ) να εκπαιδεύουν τους εργαζομένους, σε συνεχή βάση, στο θέμα των πρακτικών και διαδικασιών που πρέπει να ακολουθήσουν στη χρήση των χημικών προϊόντων στην εργασία.

*Άρθρο 16.***ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ**

Οι εργοδότες, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, πρέπει να συνεργάζονται, όσο το δυνατόν στενότερα, με τους εργαζομένους ή τους εκπροσώπους τους όσον αφορά την ασφάλεια στη χρήση των χημικών προϊόντων στην εργασία.

ΜΕΡΟΣ V.**ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.***Άρθρο 17.*

1. Οι εργαζόμενοι πρέπει να συνεργάζονται, όσο το δυνατόν στενότερα, με τους εργοδότες, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που εμπíπτουν σ' αυτούς και να σέβονται όλες τις διαδικασίες και πρακτικές που σχετίζονται με την ασφάλεια στη χρήση των χημικών προϊόντων στην εργασία.
2. Οι εργαζόμενοι πρέπει να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για τον περιορισμό ή την ελαχιστοποίηση του κινδύνου, για τους εαυτούς τους και τους άλλους, από τη χρήση των χημικών προϊόντων στην εργασία.

ΜΕΡΟΣ VI.

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥΣ

Άρθρο 18.

1. Οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν το δικαίωμα να απομακρύνονται από τον κίνδυνο που απορρέει από τη χρήση των χημικών προϊόντων σε περίπτωση που έχουν εύλογη αιτιολόγηση να πιστεύουν ότι υπάρχει επαπειλούμενος και σοβαρός κίνδυνος για την ασφάλεια ή την υγεία τους και θα πρέπει να ενημερώνουν αμέσως τον επόπτη τους.
2. Οι εργαζόμενοι που απομακρύνονται από τον κίνδυνο σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ή ασκούν κάποιο άλλο δικαίωμα με βάση αυτή τη σύμβαση πρέπει να προστατεύονται από αδικαιολόγητες συνέπειες.
3. Οι ενδιαφερόμενοι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους πρέπει να έχουν το δικαίωμα :
  - α) της ενημέρωσης σχετικά με την ταυτότητα των χημικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται στην εργασία, τις επικίνδυνες ιδιότητες αυτών των χημικών προϊόντων, τα προληπτικά μέτρα, την εκπαίδευση και την κατάρτιση,
  - β) της πρόσβασης στις πληροφορίες που περιέχονται στις ετικέτες και στις σημάνσεις,
  - γ) της πρόσβασης στα δελτία οδηγιών για την ασφαλή χρήση των χημικών προϊόντων,
  - δ) της πρόσβασης σε οποιαδήποτε άλλη πληροφορία που πρέπει να τηρηθεί από αυτή τη σύμβαση.
4. Σε περίπτωση που η κοινοποίηση της ειδικής ταυτότητας ενός συστατικού ενός χημικού μίγματος σ' έναν ανταγωνιστή μπορεί να προκαλέσει βλάβη στην επιχείρηση του εργοδότη, ο εργοδότης μπορεί, παρέχοντας τις απαιτούμενες πληροφορίες που προβλέπονται στην παραπάνω παράγραφο 3, να προστατεύει αυτήν την ταυτότητα, με τον εγκεκριμένο από την αρμόδια αρχή τρόπο, με βάση το άρθρο 1, παράγραφο 2 (β).

ΜΕΡΟΣ VII.

ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΞΑΓΩΓΗΣ.

Άρθρο 19.

Όταν σε μια Χώρα - Μέλος που είναι εξαγωγέας η χρήση των επικίνδυνων χημικών προϊόντων απαγορεύεται εξολοκλήρου ή μερικά για λόγους υγείας και ασφάλειας της εργασίας, αυτό το γεγονός και οι σχετικές αιτιολογίες θα πρέπει να κοινοποιούνται από τη Χώρα εξαγωγέα σε κάθε Χώρα εισαγωγέα.

Άρθρο 20.

Οι επίσημες επικυρώσεις αυτής της σύμβασης θα κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 21.

1. Η σύμβαση αυτή δεσμεύει εκείνα μόνο τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας των οποίων την επικύρωση έχει καταχωρίσει ο Γενικός Διευθυντής.

2. Η σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει δώδεκα μήνες μετά την καταχώριση από το Γενικό Διευθυντή των επικυρώσεων δύο Μελών.
3. Στη συνέχεια η σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει για κάθε Μέλος δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης της επικύρωσής της.

Άρθρο 22.

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση, θα μπορεί να την καταγγείλει μετά τη λήξη περιόδου δέκα ετών από την ημερομηνία της αρχικής έναρξης ισχύος της, με πράξη που θα κοινοποιείται για καταχώριση στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου.
Η καταγγελία θα ισχύσει ένα χρόνο μετά την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η καταχώρισή της.
2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση και δεν ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο μέσα σ' ένα χρόνο από τη λήξη της δεκαετίας που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο θα δεσμεύεται για μια καινούργια δεκαετία και στη συνέχεια θα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη σύμβαση στο τέλος κάθε δεκαετίας και με τους όρους που προβλέπει αυτό το άρθρο.

Άρθρο 23.

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί στα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και των καταγγελιών που θα του κοινοποιούνται από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Γνωστοποιώντας στα Μέλη της Οργάνωσης την καταχώριση της δεύτερης από τις επικυρώσεις που θα έχει κοινοποιηθεί, ο Γενικός Διευθυντής θα επισημαίνει στα Μέλη της Οργάνωσης την ημερομηνία από την οποία θα αρχίσει να ισχύει η σύμβαση αυτή.

Άρθρο 24.

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις και τις πράξεις καταγγελίας που θα έχει καταχωρίσει σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 25.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που θα το κρίνει αναγκαίο, θα υποβάλλει στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση πάνω στην εφαρμογή αυτής της σύμβασης και θα εξετάζει αν πρέπει να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκεψης θέμα ολικής ή μερικής αναθεώρησής της.

Άρθρο 26.

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη ψηφίσει νέα σύμβαση που θα αναθεωρεί ολικά ή μερικά τη σύμβαση αυτή και εφόσον η νέα σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά :

- α) η επικύρωση από ένα Μέλος της νέας αναθεωρητικής σύμβασης θα επιφέρει αυτο-δίκαια και ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου 22, την άμεση καταγγελία αυτής της σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι θα έχει τεθεί σε ισχύ η νέα αναθεωρητική σύμβαση.
  - β) από την ημέρα που θα αρχίσει να ισχύει η νέα αναθεωρητική σύμβαση παύει η δυνατότητα για τα Μέλη να επικυρώσουν αυτή τη σύμβαση.
2. Η σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε κάθε περίπτωση σε ισχύ με τη σημερινή μορφή και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που την έχουν επικυρώσει και δε θα επικυρώσουν την αναθεωρητική σύμβαση.

Άρθρο 27.

Το γαλλικό και το αγγλικό κείμενο αυτής της σύμβασης είναι εξίσου αυθεντικά.